

РЕШЕНИЕ

№ ЕМ-03 от 01.07.2014 г.

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание на 01.07.2014 г., след като разгледа доклад с вх.№ Е-ДК-290/01.07.2014 г. относно одобряване на предвижданите електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към преносната и разпределителните електрически мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, по райони на присъединяване и нива на напрежение от 01.07.2014 г. до 30.06.2015 г.:

На основание чл. 6, т. 3 във връзка с чл. 22, ал. 5 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ) е предвидено задължението на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) да одобрява ежегодно до 30 юни и публикува на интернет страницата на комисията предвижданите за едногодишен период, считано от 1 юли, електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към преносната и разпределителните електрически мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, по райони на присъединяване и нива на напрежение.

Съгласно чл. 22, ал. 3 от ЗЕВИ предвижданията се разработват въз основа на целите в Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници (НПДЕВИ) и данни за сключените предварителни договори; отчетеното и прогнозно потребление на електрическа енергия; преносните възможности на мрежата, както и възможностите за балансиране на мощностите в електроенергийната система (ЕЕС). По силата на чл. 22, ал. 6 от ЗЕВИ, условията и редът за изготвяне на предвижданията от операторите на разпределителните и преносната мрежа, са уредени в Глава седма от Наредба №3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (Наредба №3)

В разпоредбата на чл. 23, ал. 1 от ЗЕВИ е предвидено, че енергийните обекти за производство на електрическата енергия от възобновяеми източници се присъединяват чрез подаване на заявления в посочените в тях райони, като се вземат предвид одобрените мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване съгласно решението на Комисията по чл. 22, ал. 5 от ЗЕВИ.

Законодателят предвижда в чл. 24 от ЗЕВИ, че тази процедура не се прилага за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност до 30 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на присъединени към електроразпределителната мрежа сгради и върху недвижими имоти към тях в урбанизирани територии; с обща инсталирана мощност до 200 kW включително, които се предвижда да бъдат изградени върху покривни и фасадни конструкции на сгради за производствени и складови дейности присъединени към електропреносната или електроразпределителната мрежа в урбанизирани територии; както и с инсталирана електрическа мощност до 1.5 MW включително, за производство от биомаса, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони.

Следователно независимо от одобрените от ДКЕВР мощности описаните енергийни обекти следва да се присъединяват от електроразпределителните предприятия без ограничение.

С оглед изпълнение на задължението си по чл. 22, ал. 2 от ЗЕВИ във връзка с чл. 116 от Наредба №3, да разработи и предостави на ДКЕВР и на министъра на икономиката, енергетиката и туризма предвижданите за едногодишен период електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към преносната и разпределителните електрически мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, по райони на присъединяване и нива на напрежение, „Електроенергиен системен оператор“ (ЕСО)ЕАД е изпратил писма с изх.№ ЦУ-ПМО-3015/29.05.2014г., № ЦУ-ПМО-3197/06.06.2014 г., с актуална информация съгласно чл. 22 от ЗЕВИ във връзка с чл. 115 и чл. 116 от Наредба №3.

Въз основа на предоставената информация от “НЕК” ЕАД, „ЧЕЗ Разпределение България” АД, „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД, „Енерго-Про Мрежи” АД и „ЕРП Златни пясъци” АД и графика за присъединяване на мощностите /в MW/ по досега сключените предварителни и окончателни договори с вятърни електрически централи (ВяЕЦ) и фотоволтаични електрически централи (ФЕЦ) на преносното и разпределителните предприятия, данните, представени от „ЕСО” ЕАД, са както следва:

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО МЕР/МЕРП НА ОБЕКТИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЕИ, С АКТИВНИ ДОГОВОРИ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ СКЛЮЧЕНИ ПРЕДИ 27.12.2013 г., КОИТО СЛЕДВА ДА СЕ ПРИСЪЕДИНЯТ ПРЕЗ 2014 г.

Райони на присъединяване (МЕР и МЕРП)	Ниво на напрежение	технология на производство ФЕЦ	технология на производство ВяЕЦ	технология на производство БЕЦ
Мощности по предварителни договори за присъединяване				
МЕР София град	110 kV			
МЕР София област	110 kV			
МЕРП Перник	110 kV			
МЕРП Кюстендил	110 kV			
МЕР Благоевград	110 kV			
МЕР Монтана	110 kV			
МЕРП Враца	110 kV			
МЕРП Видин	110 kV			
МЕР Плевен	110 kV			
МЕРП Ловеч	110 kV			
МЕР Горна Оряховица	110 kV			
МЕРП Габрово	110 kV			
МЕР Русе	110 kV			
МЕРП Силистра	110 kV			
МЕРП Разград	110 kV			
МЕР Шумен	110 kV			
МЕРП Търговище	110 kV			
МЕР Варна	110 kV			
МЕРП Добрич	110 kV			
МЕР Бургас	110 kV			
МЕРП Ямбол	110 kV			
МЕР Стара Загора	110 kV			
МЕРП Сливен	110 kV			
МЕР Хасково	110 kV			
МЕРП Кърджали	110 kV			
МЕР Пловдив	110 kV			

МЕПР Пазарджик	110 kV			
МЕПР Смолян	110 kV			

Райони на присъединяване (МЕР и МЕПР)	Ниво на напрежение	технология на производство ФЕЦ	технология на производство ВяЕЦ	технология на производство БЕЦ
Мощности по окончателни договори за присъединяване				
МЕР София град	110 kV			
МЕР София област	110 kV			
МЕПР Перник	110 kV			
МЕПР Кюстендил	110 kV			
МЕР Благоевград	110 kV			
МЕР Монтана	110 kV			
МЕПР Враца	110 kV			
МЕПР Видин	110 kV			
МЕР Плевен	110 kV			
МЕПР Ловеч	110 kV			
МЕР Горна Оряховица	110 kV			
МЕПР Габрово	110 kV			
МЕР Русе	110 kV			
МЕПР Силистра	110 kV			
МЕПР Разград	110 kV			
МЕР Шумен	110 kV			
МЕПР Търговище	110 kV			
МЕР Варна	110 kV			
МЕПР Добрич	110 kV		24	
МЕР Бургас	110 kV			
МЕПР Ямбол	110 kV			
МЕР Стара Загора	110 kV			
МЕПР Сливен	110 kV			
МЕР Хасково	110 kV			
МЕПР Кърджали	110 kV			
МЕР Пловдив	110 kV			
МЕПР Пазарджик	110 kV	80		
МЕПР Смолян	110 kV			

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО МЕР/МЕРП НА ОБЕКТИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ ОТ ВЕИ, С АКТИВНИ ДОГОВОРИ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ СКЛЮЧЕНИ ПРЕДИ 27.12.2013 г., КОИТО СЛЕДВА ДА СЕ ПРИСЪЕДИНЯТ В ПЕРИОДА 2015 г.-2020 г.

Райони на присъединяване (МЕР и МЕПР)	Ниво на напрежение	технология на производство ФЕЦ	технология на производство ВяЕЦ	технология на производство БЕЦ
Мощности по предварителни договори за присъединяване				
МЕР София град	110 kV			
МЕР София област	110 kV		27,5	
МЕПР Перник	110 kV			
МЕПР Кюстендил	110 kV			
МЕР Благоевград	110 kV			
МЕР Монтана	110 kV			
МЕПР Враца	110 kV			
МЕПР Видин	110 kV			
МЕР Плевен	110 kV		144	
МЕПР Ловеч	110 kV			

МЕР Горна Оряховица	110 kV			
МЕПР Габрово	110 kV			
МЕР Русе	110 kV			
МЕПР Силистра	110 kV			
МЕПР Разград	110 kV			
МЕР Шумен	110 kV			
МЕПР Търговище	110 kV			
МЕР Варна	110 kV			
МЕПР Добрич	110 kV		169,5	
МЕР Бургас	110 kV			
МЕПР Ямбол	110 kV			
МЕР Стара Загора	110 kV			
МЕПР Сливен	110 kV			
МЕР Хасково	110 kV			
МЕПР Кърджали	110 kV			
МЕР Пловдив	110 kV			
МЕПР Пазарджик	110 kV			
МЕПР Смолян	110 kV			

Райони на присъединяване (МЕР и МЕПР)	Ниво на напрежение	технология на производство ФЕЦ	технология на производство ВяЕЦ	технология на производство БЕЦ
Мощности по окончателни договори за присъединяване				
МЕР София град	110 kV			
МЕР София област	110 kV			
МЕПР Перник	110 kV			
МЕПР Кюстендил	110 kV			
МЕР Благоевград	110 kV			
МЕР Монтана	110 kV			
МЕПР Враца	110 kV			
МЕПР Видин	110 kV			
МЕР Плевен	110 kV			
МЕПР Ловеч	110 kV			
МЕР Горна Оряховица	110 kV			
МЕПР Габрово	110 kV			
МЕР Русе	110 kV			
МЕПР Силистра	110 kV			
МЕПР Разград	110 kV			
МЕР Шумен	110 kV			
МЕПР Търговище	110 kV			
МЕР Варна	110 kV			
МЕПР Добрич	110 kV		106	
МЕР Бургас	110 kV			
МЕПР Ямбол	110 kV			
МЕР Стара Загора	110 kV			
МЕПР Сливен	110 kV			
МЕР Хасково	110 kV	4,94		
МЕПР Кърджали	110 kV			
МЕР Пловдив	110 kV			
МЕПР Пазарджик	110 kV	37,8		
МЕПР Смолян	110 kV			

Съгласно данните от Националния статистически институт (НСИ), изложени в таблицата по-долу, дялът на ВИ в крайното енергийно потребление надвишава значително заложените междинни индикативни цели в чл. 12, ал.4 от ЗЕВИ, а именно:

„... (4) Средните стойности за двегодишни периоди за дял на енергия от възобновяеми източници в брутното крайно потребление на енергия съгласно индикативната крива са, както следва:

- от 2011 до 2012 г. включително - 10,72 на сто;
- от 2013 до 2014 г. включително - 11,38 на сто;
- от 2015 до 2016 г. включително - 12,37 на сто;
- от 2017 до 2018 г. включително - 13,69 на сто....”

Процентното изменение на дела на възобновяемите енергийни източници в брутното крайно потребление на енергия е посочено на 19.02.2014 г. от националния статистически институт по години, показано в следващата таблица.

ДЯЛ НА ВЪЗБОВНЯЕМИТЕ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ В БРУТНОТО КРАЙНО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА ЕНЕРГИЯ

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Дял на възобновяемите енергийни източници в брутното крайно потребление на енергия	9,6	9,5	9,7	9,4	10,7	12,4	14,4	14,6	16,3

Източник

НСИ
(www.nsi.bg)

Вторият национален доклад за напредъка на България в насърчаването и използването на възобновяемите енергийни източници подготвен в изпълнение на чл. 22, ал. 1 от Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергията от възобновяемите източници, както и в съответствие с модела за докладите за напредъка подавани от държавите – членки през декември 2013 г. посочва дяловете (общо и по сектори) на действителното потребление на енергия от възобновяеми източници в предходните 2 години (2011 г. и 2012 г.).

През 2012 г. производството и потреблението на енергия от възобновяеми източници (ВИ) в страната значително се увеличи, което доведе до постигане през 2012 г. на задължителната национална цел от 16 % дял на енергия от ВИ в брутното крайно потребление на енергия. Приносът на всеки сектор е представен в Таблица 1 за периода 2009-2012 г., като за 2009 г. и 2010 г. е извършена актуализация на данните, съгласно чл. 22, параграф 4 на Директива 2009/28/ЕО за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (Директива 2009/28/ЕО).

Таблица 1: Дялове на енергията от ВИ по сектори (енергия за топлинни и охладителни цели, електроенергия и транспорт) и общ дял на енергията от ВИ

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
ВИ - Т и О (%)	21.7%	24.4%	24.9%	27.5%
ВИ - Е (%)	11.7%	13.3%	13.6%	16.7%
ВИ - Т (%)	0.4%	0.4%	0.4%	0.3%
Общ дял на ВИ (%)	12.3%	14.2%	14.6%	16.4%

През 2013 г. растежа на енергията от възобновяеми източници се запазил, като според издадените сертификати за гаранции за произход на произведената електрическа енергия от възобновяеми източници според Агенцията за устойчиво енергийно развитие е в размер 6825257 MWh, което с 6,52 % повече сравнение с произведената електрическа енергия през 2012 г.

От Таблица 1, 2 и 3 се вижда заложените инсталирани електрически мощности от ВяЕЦ и ФЕЦ в Националния план за действие за енергията от възобновяеми източници (НПДЕВИ) през 2010 г. , пуснатите в експлоатация енергийни обекти произвеждащи електрическа енергия от фотоволтаични и вятърни електрически централи към 01.01.2014 г., както и ръста на инсталираните мощности от посочените технологии.

Таблица 1

НПДЕВИ за 2013г.			
Вид	Ринст, MW	Часова използваемост на макс.товар, часа/год.	Електроенергия, MWh
ФЕЦ	83	1253	104000
ВяЕЦ	631	1 600	1 009000
ОБЩО	714		1 113000

Таблица 2

Въведени в експлоатация към 01.01.2014 г.			
Вид	Ринст, MW	Средно годишна часова използваемост на макс.товар,	Електроенергия, MWh
ФЕЦ	1 019,771	1322	1349021,68
ВяЕЦ	682,415	2010	1 372302
ОБЩО	1702,186		2 721323,68

Таблица 3

Изпълнение на НПДЕВИ за 2013г. (Разлика)

Вид	Ринст. MW	Средно годишна часова използваемост на макс.товар	Електроенергия, MWh
ФЕЦ	936,771		1 245021,68
ВяЕЦ	51,415		263302
ОБЩО	988,186		1 508323,68

При сравнение на планираните инсталирани мощности по години в НПДЕВИ и предоставените данни от „ЕСО” ЕАД, по отношение на ВЕЦ и централи на биомаса до 2020 г. се отчита недостиг от 74 MW за ВЕЦ и 64,4 MW за централи на биомаса.

ВЕЦ на дневен/седмичен изравнител и централите на биомаса могат да акумулират първичен енергиен ресурс и по този начин да подпомагат „ЕСО” ЕАД при управление на баланса между производството и потреблението на електроенергия при централизирано и децентрализирано диспечирание. Дори в условията на конкурентен електроенергиен пазар без прилагането на схема за подпомагане с преференциални цени в периодите на излишък, когато цената на предлаганата електроенергия е ниска, ВЕЦ на дневен/седмичен изравнител и централите на биомаса могат да акумулират първичен енергиен ресурс, който да реализират впоследствие при по-високи цени в часовете с върхови товари. Независимо от преизпълнението на заложените кумулативни цели за инсталирани електрически мощности от ВяЕЦ и ФЕЦ, видно от Таблица 1, 2 и 3, развитието на проектирането и изграждането на ВЕЦ и централите на биомаса са необходими по изложените съображения.

„ЕСО” ЕАД посочва, че съгласно ЗЕВИ, за енергийни обекти по чл. 24 няма ограничения за присъединяване и незначителният недостиг в инсталираните мощности от ВЕЦ и централи на биомаса, отчетен по-горе, може да се компенсира от тези енергийни обекти. В тази връзка, след междинното отчитане на индикативните цели по чл.12, ал.4 от ЗЕВИ, евентуално може да бъдат предприети корективни мерки по чл. 12, ал.6 от същия закон, и в случай, че все още има недостиг на мощности от ВЕЦ и централи на биомаса „ЕСО” ЕАД ще обяви такива за по-следващия регулаторен период.

Операторът на преносната мрежа с писмо ЦУ-ПМО-3015/29.05.2014г. прогнозира нулеви мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване на ВЕЦ и централи на биомаса (с изключение на енергийни обекти по чл.24, т.3 и т.4 от ЗЕВИ) към преносната и разпределителните електрически мрежи на България, по мрежови експлоатационни райони и нива на напрежение.

С писмо с изх. № Е-91-00-23/27.01.2014 г. министърът на икономиката и енергетиката, в изпълнение на правомощията му по чл. 22, ал. 4 на ЗЕВИ, е изразил становище, че информацията от „ЕСО” ЕАД не следва да посочва електрическите мощности за централи на ВИ, които се предвижда да бъдат присъединени в периода от 1 юли 2014 г. до 30 юни 2015 г. по нива на напрежение и по райони на присъединяване. При определянето на електрическите мощности, ЗЕВИ не регламентира ограничения според вида на възобновяемия източник. Предвижданията следва да съдържат конкретни стойности за електрическите мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване за всички енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ по райони на присъединяване и нива на напрежение, независимо от вида на възобновяемия източник. Съгласно НПДЕВИ за постигането на задължителната национална цел за дял на енергията от ВИ в брутно крайно енергийно потребление през 2020 г., производството на електрическа енергия от ВИ следва да е осигурено през 2014г. от 3362 MW инсталирани електрически мощности и от 3593 MW през 2015 г., съответно прогнозираната електрическа енергия от ВИ е 5662 MWh за 2014 г. и 6126 MWh за 2015 г.

През 2013 г. производството на електрическа енергия е било осигурено от 4074,699 MW инсталирани мощности на ВИ. Предвид това и въз основа на представената от „ЕСО” ЕАД информация може да се направи заключението, че само с посочените данни за инсталираните мощности от ВяЕЦ и ФЕЦ, въведени през 2013 г. са с ръст от 1,5 % спрямо

въведените през 2012 г. инсталирани мощности.

Предвид изложеното, „ЕСО” ЕАД прави заключение, че налагането на ограничение за периода от 1 юли 2014 г. до 30 юни 2015 г. по отношение на присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ФЕЦ и ВтеЦ няма да попречи на ръста на увеличаване на инсталираните мощности.

От анализа на техническите възможности за управление на ЕЕС на България при съществуващата изграденост и планираното развитие на производствените мощности, могат да се направят следните изводи:

- до 800MW инсталирана мощност от ВяЕЦ, ЕЕС на България може да работи без съществени технологични ограничения;

- при 1440MW от ВяЕЦ и 300MW от ФЕЦ (мощности залежали в „Национален план за действие за енергия от възобновяеми източници), с които изпълняваме изискванията на Директива 2009/28 ЕО, допълнителните разходи са „поносими”, т.е. очакваната непроизведена енергия от ВяЕЦ в годишен разрез (поради ограничаване на производството в часовете на минимален товар), ще е от порядъка на 45000 MWh. Очаква се увеличаване на резерва за регулиране с 150MW и ограничаване/спиране на термични блокове в периодите на максимално производство от ВяЕЦ;

- При 682 MW от ВяЕЦ и 1019 MW от ФЕЦ (въведените в експлоатация към 01.01.2014 г.) значителни разходи за балансиране на произведената електрическа енергия от ВИ чрез ПАВЕЦ и конвенционалните електрически централи, увеличен резерв за регулиране, както и огромни допълнителни разходи свързани с пускане, спиране и ограничаване на кондензационни електрически централи при експлоатирането на електрическите централи ползващи технологиите на ВИ. В дълги периоди от време ще се налага и разтоварване на блокове в АЕЦ „Козлодуй

Предвид гореизложеното и на основание чл. 6, т. 3 във връзка с чл. 22, ал. 5 от Закона за енергията от възобновяеми източници във връзка с чл. 121 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката Комисията

РЕШИ:

Одобрява, предвижданите електрически мощности, които могат да бъдат предоставяни за присъединяване към преносната и разпределителните електрически мрежи на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, по райони на присъединяване и нива на напрежение от 01.07.2014 г. до 30.06.2015 г., както следва:

	Мощности за присъединяване
Ниво на напрежение	Високо и средно
Обща допустима нова инсталирана мощност, MW, в т.ч. по мрежови енергийни райони:	
МЕР София - град	0
МЕР София област	0
МЕР Благоевград	0
МЕР Монтана	0
МЕР Плевен	0
МЕР Горна Оряховица	0
МЕР Русе	0
МЕР Шумен	0
МЕР Варна	0
МЕР Бургас	0
МЕР Стара Загора	0
МЕР Хасково	0
МЕР Пловдив	0

Решението подлежи на обжалване в 14 (четирнадесет) дневен срок пред Върховния административен съд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЯН БОЕВ

и.д.ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

МАРИЕЛА ЦАНКОВА